

Progresjonsplan

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg og oppleve framgang. Det er viktig at barna får oppgaver som gir dem muligheten til å lære noe nytt, mestre nye utfordringer og få god selvfølelse. Alle barn får ikke oppleve alt samtidig selv om de går på samme avdeling. Vi deler i mindre grupper slik at barna får ulike utfordringer og erfaringer.

Vi har delt progresjonsarbeidet ut i fra hva fagområdene rammeplanen sier vi skal jobbe etter. Det er mange opplevelser vi ønsker barna skal få i sitt leke- og læringsmiljø og vi tar hensyn til at barn utvikler seg ulikt og har ulikeinteresser. Aldersinndelingen er fleksibel, men veiledende.

Fagområde	1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • Vi setter ord på hverdagen i samspill med barna. • Vi bruker tegn, konkreter og kroppsspråk for å hjelpe barnet til å forstå hva som sies. • Språket skal stå sentralt i alle aktiviteter. • Barna opplever lyder og rytme. • Pekebøker. • Bevegelsessanger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi støtter og oppmuntrer barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling. • Høytlesning, fortelling, sang og samtale. • Barna skal bli kjent med ulike eventyr, rim og regler. • Barna får noen erfaringer med å bruke i-Pad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna setter ord på egne og andres følelser og behov i samspill med barn og voksne. • Øver på å skrive navnet sitt, lekeskrive, stavelser, lyder og bokstavlyder. • Fortelle vitser og gåter. • Kjennskap til bokstaver og tall. • Lese mer avanserte bøker sammen med mindre bilder og mer tekst. • Lære noen ord fra de ulike språkene som er representert på avdelingen.
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • God vekslning mellom perioder med ro, aktivitet og måltider. • Barna skal få erfare ulike smaker og konsistenser gjennom et variert og sunt kosthold. • Barna skal få varierte grovmotoriske og finmotoriske erfaringer. • Vi må gi rom og tid for barnas lek og utforskning ute og inne. • Barna skal få øve på å klatre på ting, gå i ulendt terreng og reise seg opp når man faller. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi legger til rette for motoriske aktiviteter tilpasset barnet. • Barna er med på å rydde etter seg ved måltider, lek og aktiviteter, av- og påkledning med mer. • Oppleve mat glede og erfare forskjellige matkulturer. • Øver på å smøre selv, og forsyne seg selv. • Barna oppfordres til å gå på toalettet og vasker hendene selv etter dobesøk og før måltidene. • Kjenne til sansene og hva de brukes til. • Bli kjent med ulike følelser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Turer i skog og nærmiljø. • Snakke om og vise respekt for ulikheter for hvem vi er og hva vi greier/mestrer. • Legge til rette for større fysiske utfordringer. • Tilegne seg kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold. • Få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. • Kokkegruppe • Øve på å regulere egne følelser.

<p>Kunst, kultur og kreativitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilgang til bøker og bilder. • Bli kjent med forskjellig materialer hvor prosessen er i fokus. • Få mulighet til å bruke hele sanseapparatet, smake, lukte, ta på, føle på og høre på. • Sang og musikk 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna motiveres til å uttrykke seg og de gis mulighet for å finne sine egne uttrykksformer. • Vi skal gi barna et variert utvalg med sanseopplevelser med forming, musikk, dans og drama. • Vi skal gi barna tid og rom til allsidig fantasilek og rollelek. • Vi bruker eventyr og fortellinger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi legger til rette for skaperglede. • Bli kjent med sangleker. • Uttrykke seg gjennom ulike kunstformer. • Flere inntrykk i ulike former; eksempel teater, bildekunst, mimeleker.
<p>Natur, miljø og teknologi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger, og stimulerer dem til å oppleve med alle sanser. • Vi undrer oss sammen med barna over fenomener og teknologi. • Barna skal få erfaringer med å bevege seg på ulike underlag. • Barna er ute hver dag i allslags vær. • Vi gjør barna oppmerksom på årstidsendringer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi undrer oss sammen med barna og setter ord på det vi opplever og ser ute i natur og nærmiljø til ulike årstider. • Barna øver på hva som er riktige klær til ulike årstider og værforhold. • Vi går på tur i skogen. • Barna øver på søppelsortering. • Barna skal oppleve naturen og undre seg over naturens mangfoldighet. • Vi ser etter og viser spor og sportegn fra dyr. • Barna får erfaringer med og noe kunnskap om ulike dyr og planter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lære om artsrikdom i naturen og gjensidig avhengighet. • Barna får mer kunnskap om hva som skjer i naturen i de ulike årstidene. • Ha ulike prosjekter i naturen; hvordan ulike produkter brytes ned, måle mengde nedbør i form av vann og snø med mer. • Barna skal få erfaringer med fysiske lover og noen kjemiske prosesser. • Få begynnende kunnskap om fødsel, vekst, aldring og død. • Få erfaringer med teknologi på ulike måter som pc, iPad og projektor.
<p>Etikk, religion og filosofi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skape rom for opplevelser, undring og gode samtaler. • Hjelp barna i konfliktsituasjoner. • Bruke barnehagens verdigrunnlag bevisst i arbeidet med barna. • Markering av ulike høytider. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til enkle symboler på kristne høytider og tradisjoner. • Hjelp barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger. • Barna skal få tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. • Vi lar den kristne kulturarven komme til uttrykk blant annet gjennom høytidsmarkeringer. • Fortellinger rundt kristne høytider og andre religiøse feiringer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi markerer andre religiøse, livssynsmessige og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen. • Nestekjærlighet og gi barna støtte i egen identitet. • Barna skal kjenne til religion, etikk og filosofi som en del av kultur og samfunn. • Barna skal få mer forståelse og toleranse for ulike kulturer og måter å leve på.

<p>Nærmiljø og samfunn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal få bli kjent med barnehagen og menneskene som har tilknytning der. • Barna skal få oppleve at hjemmet og barnehagen har en dialog og at det henger sammen. • Alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. • Barna skal oppleve trygge rammer og omsorg i hverdagen. • Barna skal oppleve lik behandling av jenter og gutter. • Turer i nærmiljøet 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har ulike turer ut av barnehagen: fast turdag i nærmiljøet. • Barna skal erfare at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre. • Vi skal vise interesse for barnas bomiljø. • Barna skal oppleve at det tas like mye hensyn til gutter og jenter. • La barna erfare at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruker barnekonvensjonen som gjennomgående tema. • Barna skal være med å ta imot nye barn i barnehagen/avdelingen. • Vi skal la barna få kjennskap til Norges urbefolkning. • Barna skal få utvidet kjennskap til områdene rundt barnehagen og i vår egen kommune. • Barna er med å evaluerer aktiviteter
<p>Antall, rom og form</p>	<ul style="list-style-type: none"> • La barna utforske rom; erfare plassering og orientering. • Sortere og sammenligne størrelser og former. • Få kjennskap til tallene 1-3. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger. • Barnet skal få kjennskap til tallene 1 -10. • Vi bruker bevisst begreper som trekant, firkant og sirkel i leken med barna. • Barna skal få erfare og utforske størrelser og former – tilgang på ulikt materiell. • Barna skal ha tilgang til og ta i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser, leker og formingsmateriell. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal i lek og hverdagsaktiviteter få erfaringer med ulike typer mål, målenheter og måleredskaper. • Barna skal få kjennskap til tallene opp til 20. • Sammen med voksne kan barna fundere rundt avstander, vekt, volum og tid.